

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/12/2016
Identifikačné číslo spisu:	1315222096
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1315222096.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťke C., naposledy bytom v F., zomrelej XX. E. XXXX, v konaní o návrhu RNDr. E., bývajúcej v L., na prejednanie novoobjaveného dedičstva, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 16 D 788/2015 o návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava III, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 16 D 788/2015 Okresnému súdu Bratislava III n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh na prikázanie veci inému súdu podľa § 12 ods. 2 O.s.p. z dôvodu vhodnosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že návrh podala dcéra poručiťky RNDr. E. spolu s návrhom na prejednanie novoobjaveného dedičstva po poručiťke C., pričom ako dôvod prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti uviedla, že sa zdržiava v L..

2. Druhá dedička Y. s návrhom na prikázanie veci vyjadrila svoj súhlas.

3. Vzhľadom k tomu, že návrh na prikázanie veci bol podaný pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.), podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

4. Podľa § 39 ods. 2, 3 C.s.p., na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Košice II) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Bratislava III). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

5. Prikázanie (delegácia) vecí z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 C.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov účastníkov konania na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania.

7. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba vždy vziať na zreteľ aj predmet konania a to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami C.s.p. o výlučnej miestnej príslušnosti; zákonodarcu totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie o určitých sporoch neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami (§ 13 a nasl. C.s.p.) alebo by vyplývala z možnosti účastníka konania zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných súdov (§ 19 C.s.p.), alebo aby spor prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu.

8. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade ide o konanie o dedičstve. Miestna príslušnosť v tejto veci sa riadi ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti, konkrétne § 158 písm. a/ C.m.p., podľa ktorého na konanie o dedičstve je miestne príslušný súd, v ktorého obvode mal poručiteľ v čase smrti adresu trvalého pobytu. Ide teda o zákonom vyjadrenú zásadu, aby vec prejednal a rozhodol posledný všeobecný súd poručiteľa. Preto dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednania vecí iným než príslušným súdom.

9. V prejednávanej veci návrh na prikázanie vecí z dôvodu vhodnosti podala dedička RNDr. E., bývajúca v L., pričom dôvodom na prikázanie vecí inému súdu má byť skutočnosť, že sa trvalo zdržiava v L. a druhá dedička Y. je vo vysokom veku a má zlý zdravotný stav. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že dedičské konanie po poručiťke C. bolo vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 28 D 183/95, pričom návrh na prejednanie ďalšieho novoobjaveného dedičstva po tejto poručiťke je vedené na tomto súde v súčasnosti pod sp. zn. 16 D 788/2015. Dôvody uvedené v predmetnom návrhu na prikázanie vecí inému súdu nie sú relevantnými kritériami pre prikázanie vecí inému súdu z dôvodu vhodnosti. Samotná okolnosť, že jeden z účastníkov má bydlisko mimo obvod pôsobnosti príslušného súdu (na ktorom konanie o prejednaní dedičstva a tiež novoobjaveného dedičstva doteraz prebiehalo), nie je natoľko výnimočná, aby v nej bolo možné bez ďalšieho vidieť dôvod na prikázanie vecí inému súdu. To zvlášť platí za situácie, keď jedna účastníčka konania má bydlisko v obvode príslušného súdu na ktorom prebehlo konanie po poručiťke C., pričom z obsahu spisu nie je vôbec zrejmé, že druhý účastník konania bývajúci v L. sa nemôže pre nejaké závažné dôvody dostaviť na pojednávanie na príslušnom súde.

10. Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie vecí inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C.s.p. a preto návrhu nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov

3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.